

Jaké jsou možnosti použití fungicidu ARTEA 330 EC v obilninách

Dr. Ing. Ludvík Tvarůžek, Zemědělský výzkumný ústav Kroměříž, s.r.o.

Tento fungicid, který se v letošním jaře objevuje na trhu, může být pro mnohé z dlouholetých pracovníků v ochraně rostlin oživením vzpomínky na přípravky, které dominovaly na trhu před několika lety. Obě účinné látky, které jsou v něm obsaženy: cyproconazole (80 g/l) a propiconazole (250 g/l), již měly na našem trhu předchůdce v sólo provedení: Alto 320 SC (cyproconazole) a Tilt 250 EC (propiconazole). Propiconazole je látkou skupiny triazolů, která v osmdesátých letech znamenala přelom ve vývoji účinných molekul a počátek masového používání triazolů k ochraně rostlin. Je dosud používán i v řadě dalších plodin mimo obilniny.

Použití nového přípravku je odvislé od spektra účinnosti obou látek, a tím lze potvrdit, že fungicid je velmi vhodně kombinován. U ozimých pšenic se vzájemně zesiluje účinnost obou látek na původce skvrnitosti, cyproconazole přináší výbornou účinnost na rez pšeničnou. Oproti dalším triazolům, které na rez výborně účinkují, má ještě jednu přednost: výbornou účinnost na padlí travní. Spektrum cílených a zasahovaných chorob užívají klasová fuzária, způsobovaná houbami rodu *Fusarium spp.*, která jsou propiconazolem dostatečně potlačována. Pro podmínky vysokého rizika klasových fuzárií osobně doporučují další triazolové fungicidy (např. tebuconazole, metconazole).

Na základě popsaných účinností je možno přípravek zařadit již do prvních fungicidních ošetření u ozimých obilnin. Žádoucí zastavení rozvoje padlí travního na počátku epidemie je doplněno účinkem na rez pšeničnou, která u náchylných odrůd vyžaduje trvalou regulaci epidemie po celou vegetaci. Jedná se o odrůdy Banquet, Ebi, Elpa, Nela, Niagara, Saskia, Sulamit, Svitava, Šárka, Alana, Ludwig, Versailles, Contra, Samanta, Brea, Hana. Ošetření fungicidem Artea 330 EC v sólo aplikaci (v dávce 0,5 l/ha), je v prvním termínu vhodné především po předplodinách, které nezvyšují riziko výskytu chorob pat stébel.

Tam, kde podíl rostlin, napadených na patách stébel překročí kritickou hranici, je možno fungicid Artea 330 EC vhodně kombinovat s jednosložkovými speciálními přípravky: Bavistin, Karben Flo Stifes a Topsin M 70 WP (vždy v dávce 0,5 kg/l/ha), Sportak HF (Mirage 45 EC) 0,9–1,0 l/ha. Do této TM kombinací je možné dávku fungicidu Artea 330 EC snížit na 0,4 l/ha.

Pro druhá – pozdní ošetření je možné opět volit možnost sólo ošetření v dávce 0,5 l/ha. Je vhodné například tam, kde první ochrana byla provedena pouze přípravky s účinkem na choroby pat stébel. Aplikace je v podstatě rozložením výše uvedených TM – časných aplikací do dvou zákroků. V tomto druhém termínu ošetření, blíží-li se fázi růstu: „objevení se praporcového listu“, je možné vhodně využít vlastnosti triazolových látek fungicidu Artea 330 EC pro kombinaci s jednosložkovým strobilurinem (Artea 330 EC + Amistar TM). Artea 330 EC může být dávkována na 0,4 l/ha, Amistar v závislosti na epidemických podmírkách (dle doporučení firmy Syngenta možno snížit na 0,6 l/ha).

Pro jarní ječmeny je možno použít fungicid Artea 330 EC pro první i druhé ošetření proti komplexu chorob: hnědá skvrnitost, padlí travní, rez ječná. Rozšíření účinku i na rhynchosporiovou skvrnitost by bylo možné prakticky bez zdražení ochranného zákroku například kombinací: Artea 330 EC 0,4 + Topsin M 70 WP 0,5 (TM). Kombinace Artea 330 EC + Amistar (TM) zůstává na podobném principu jako u pšenic: v takto vytvořené směsi je rozšířeno spektrum možných směrů působení fungicidních látek na choroby. Pokud je prováděn u daného porostu systém dvojího ošetření fungicidy, je pro využití Amistar u pozdních fázích růstu podle mého názoru vhodnější tato kombinace, která umožňuje bez rizika nižší účinnosti snížit dávku strobilurinu v TM – směsi. Je tak minimalizováno možné nebezpečí tzv. „green-efektu“, který může zcela nepředvídaně komplikovat dozrávání porostů.

Zavíječe kukuřičného už nelze podceňovat v žádné oblasti, kde se kukuřice pěstuje

Ing. Martin Bagar, Ph.D., Biocont Laboratory, Brno

Loňský podzim byl z pohledu pěstitelů kukuřice poznamenán vysokými škodami, způsobenými zavíječem kukuřičným. Mnoho porostů bylo zasaženo kalamitním způsobem, což způsobilo značné ztráty při sklizni i zhoršenou kvalitu produktů. Při sledování napadení bylo na osmnácti hodnocených lokalitách ve čtrnácti okresech ČR zjištěno průměrné napadení 2,4 housenky na rostlinu. To je dvakrát více než v předchozím roce. Navíc, škodlivé výskyty se projevily prakticky ve všech oblastech, kde se kukuřice pěstuje.

Je třeba poznamenat, že to je projev určitého vývoje probíhajícího už řadu let, kdy dochází k rozšírování škodlivosti zaví-

ječe kukuřičného. Na toto rozšírování má vliv řada faktorů, z nichž nejvýznamnější je zvyšování intenzity pěstování kukuřice, která je velmi vhodnou hostitelskou rostlinou pro tohoto škůdce.

V této souvislosti by bylo vhodné připomenout, v čem spočívá škodlivost tohoto druhu.

Housenky zavíječe se po vylíhnutí z vajíček dostávají do stébel kukuřice, kde probíhá úživný žír. Tento žír housesek ve stéblech a palicích způsobuje zeslabení rostlin, poškození palic, nižší výnos zrna i zelené hmoty. Kukuřice se zeslabeným stéblem se snadno lámou, což má za následek